

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 34 (1000)

Reede, 28. november 1980

XXXII aastakük

PARTEI-KOMITEES

Parteikomitee järjekordne istung toimus 20. novembril.

* NLKP liikmeks võeti automaatikateaduskonna II kursuse üliõpilane Maria Smirnova ja mehaanikateaduskonna aspirant Jüri Riives.

* NLKP liikmekandidaadiks võeti keemiakateaduskonna V kursuse üliõpilane Jüri Kappo ja mehaanikateaduskonna V kursuse üliõpilane Kaidu Jalakas.

* Majandusteaduskonna parteibüroo tööst teaduskonna poliitharidussüsteemi suunamisel rääkis L. Võhandu.

AMETIÜHINGU UUED BÜROOD ON ASUNUD OMA ÜLESANDEID TÄITMA

A/ü komitee presiidiumi 5. novembri koosolekul kuulati ära ettekanne aruandluse ja valimiste läbiviimisest a/ü organisatsiooni rühmades ja büroodes. Aruannetes ja sõnavõttudes arutati allüksuste ja a/ü töö, toodi esile probleeme ja paudusi ning tehti ettepanekuid töö paremuseks. Valiti 323 rühmaorganisatorit, neist 82 esimest korda. 180 rühmaorganisatorit on naised. Kümnesse büroosse valiti kokku 118 liiget, neist 31 esmakordselt. Büroode esimeestest on esmakordselt valitud 4 uued esimehed valiti energeetika-, keemia-, majandus- ja mehaanikateaduskondade büroodes.

A/ü büroode vastvalitud juhtkonnad on järgmised (esimees, aseesimees-üliõpilane, aseesimees orgtöö alal ja sekretär):

1. Automaatikateaduskond. Jüri Rebane (II-311, tel. 53-24-35), Allan Rohla LA-71, Guido Leibur (II-406, tel. 53-24-19), Hella Kivimägi (II-312, tel. 53-24-29).
2. Ehitusteaduskond. Endel Kask (III-107, tel. 53-62-52), Aldur Parts EE-51, Anatoli Lavrov (III-217, tel. 53-22-16), Tiina Hallang (III-120, tel. 53-22-19).
3. Energeetikateaduskond. Aleksander Kiik (IX-225, tel. 47-27-36), Arvo Musika AA-71, Otto Grossman (IX-231, tel. 47-49-09), Mare Komendant (IX-321, tel. 44-04-61).
4. Keemiakateaduskond. Endla Lipre (IV-304, tel. 53-21-17), Semjon Berkovitš KA-57, Jüri Vabaoja (IV-216, tel. 53-21-14), Helgi Veskimäe (IV-119, tel. 53-26-76).
5. Mehaanikateaduskond. Rein Lees (V-308, tel. 53-21-52), Vahur Vuks MT-71, Toivo Pappel (V-302, tel. 53-21-52), Svetlana Nikitina (V-309, tel. 53-21-52).
6. Majandusteaduskond. Vlrma Murel (VI-303, tel. 47-40-54), Aare Sosaar TE-71, Aare Vooglaid (II-209, tel. 53-29-35), Milvi Esilon (VI-231, tel. 47-43-09).
7. Üldteoreetiliste õppeainete teaduskond. Raul Pakkas (II-123, tel. 53-20-14), Villem Bender (II-114, tel. 53-20-67), Vilma Rjadnev (V-311, tel. 53-24-23).
8. Ühiskonnateaduste teaduskond. Kale Kerem (VI-223, tel. 47-42-01), Aasa Helbe (III-209, tel. 53-22-17), Aili Tiik (II-206, tel. 53-25-56).
9. Kohtla-Järve üldtehniline teaduskond. Jüri Einpaul (tuba 119, tel. 4-55-14), Irina Kisseļjova KR-17, Urmas Kivimäe (tuba 217, tel. 4-55-11), Valve Ainsoo (tuba 107, tel. 4-55-16).
10. Teenistujad. Udo Viik (IV-107, tel. 53-73-59), Mare-Anne Laane (I-21E, tel. 53-20-59), Asta Vau (IV-106, tel. 53-83-51).

KOHTUSIME RAHVASAADIKUTEGA

Neljapäeval, 20. novembril kohtus meie kollektiivi liikmetega grupp rahvasaadikuid Tallinna Oktoobri rajoonist.

Kohtamise juhatas sisse rahvasaadikute grupi esimees Rein Jähe. ENSV Ülemnõukogu saadik Oktoobri Rajooni RSN Täitevkomitee esimees Üve Tiim andis lühilühelise raporti argipäevast, tööstuse saavutustest ja teistest tööliikidest — elamuajandusest, noorsoo kasvatamisest jm. Kõneleja tutvustas mõningaid valijate juhendeid saadikutele. Nagu selgus, oli suur osa juhendeist seotud kultuuri- ja olmeküsimustega: suurendada teenindusettevõtete arvu Mustamäel, laiendada Mustamäe lastepolikliniku ruume, rajada juurde spordisaale ja väljakuid, luua rohkem vaba aja veetmise paiku noortele. U. Elmi rõhutas, et rahvasaadikud teevad kõik nendest oleneva valijate murede lahendamiseks või leevendamiseks.

Enamasti Moskvas kõneles ENSV Ülemnõukogu saadik Arnold Toome, ENSV Ministrite Nõukogu alaline esindaja NSVL Ministrite Nõukogu juures.

Tallinna Lõuna RSN Täitevkomitee Tervishoikesekonda juhataja Madis Martinson informeeris kohalolijaid meetmest, mida on võetud elanike paremaks teenindamiseks arstiabiaga.

Esitati palju küsimusi, millest nähtus, et oodatakse rahvasaadikute abi nii mõnede probleemide lahendamisel, näiteks meie VI õppekorpuse võimade tihendamise ehitusplaani.

Parteisekretär Aadu Talts avaldas veendumust, et tasuline kohtumine oli kasulik mõlemale poolele.

INGA LEOK
SVEN ARBETI foto.

KONTSERT-MIITING

Rahvusvahelisele üliõpilaspäevale pühendatud ürituste sarjas toimus 17. novembril majandusteaduskonna maja suures auditoriumis kontsert-miiting. Muusikalise osa täitis P. Lumumba nimelise Rahvaste Sõpruse Ülikooli ansambel, mille koosseisus oli tudengeid mitmest Ladina-Ameerika riigist. Esitati nii rahvamuusikat kui protestilaule. Kopli-maja suures ruumis ei olnud just lihtne vaba kohta leida, ka vastuvõtu pidid temperamentsed lõunamaalased rahule jääma. Pildil on jäädvustatud hetk kontserdilt.

Välispoliitilise ülevaatega esines Raul Mälik. Lisaks üliõpilaspäevale olid peatähelepanu all NSV Liidu—USA suhted ajajaste USA presidendivalimiste valguses ja olukord Lõuna-Ameerikas, kus mitmetes riikides jätkub võitlus tagurlike režimide vastu. Üliõpilaspäeva pidustuste ajal tulebki mõelda nende riikide tudengitele, kes seda tähistada ei saa, või seda siiski tehes riskivad paljuga.

JUHAN TEDER
PRIIT RASPELI foto.

Teaduskonverentsist

„100 aastat tehnikaharidust Eestis“

Konverentsi ettekannetes 30. ja 31. okt. 1980 käsitleti materjale kutsehariduse, tehnilise keskkariduse ja tehnikakõrghariduse ajaloost ning tänapäevast Eesti NSV-s. Vaadeldi tehnikahariduse ja tehnilise intelligentsi formeerumist, struktuuri ja dünaamikat Eestis XIX ja XX sajandil. Reas ettekannetes käsitleti võrdluseks ka naabermaade vastavaid tehnikahariduse andmeid ning alustati faktidega tunduvalt vanemast perioodist, näiteks soomaakide metallurgist, eestlaste kirjaõppuse algusest jne. Esimaks on TPI-st ja talle eelnenud õppeasutustest koostatud üheaegselt nii palju ajaloolise suunaga ettekandeid.

Konverentsil esitatud materjalid ja mõtete vahetus tõestasid veenvalt tehnikahariduse arengut Eestis kui pidevat protsessi vähemalt viimase saja aasta vältel alates Tallinna Raudtee Tehnikakoolist. Konverentsist osavõtjad avaldasid veendumust vajaduses ka edaspidi uurida tehnilise hariduse ajalugu ja pöörata suuremat tähelepanu tehnilise mõtte arengule meie territooriumil.

Pärast ettekannete ärakuulamist toimunud diskussioonil arutati eriti põhjalikult ja mitmekülgelt Tallinna Raudtee Tehnikakooli kuulumist TPI eelkäijate hulka ja kõrgharidusega inseneride ettevalmistuse algust 1918. aastal. Diskussioonis jõuti ühistele seisukohtadele TPI ajalukku kuuluvate 1880. ja 1918. aastate äranimetamise osas. Konverentsi otsuste ja soovitude esialgset projekti parandati ning täiendati.

Võeti vastu järgmised otsused ja soovitused.

1. Avaldada tunnustust TPI kollektiivile hästi organiseeritud konverentsi eest. Lugeda konverentsi kogumikus avaldatud materjalid ja seoses juubellaastaga läbiviidud üritused — näitused, rännamärgid, ajaleheartiklid ja medali kujundus kordaläinuteks.

2. Lugeda vajalikuks edaspidi avaldada tehnilise mõtte arengut vabariigis käsitlevaid materjale «TPI Toimetiste» sarjas eraldi kogumikena.

3. TPI allüksustel jätkata oma õppe- ja teadustegevuse ajaloo uurimist ja koostamist, kui võimalik, teha seda vastavalt allpool äratrükitud TPI ajaloo arengutappidele ja põhjalmetele.

4. Võtta teatavaks, et uurimistööde tulemusena on välja selgitatud TPI ajaloo algus (asutamine tehnikakoolina) 15. (27.) jaanuaril 1880. a., mil asutati Tallinna Raudtee Tehnikakooli ja kõrgharidusega inseneride ning arhitektide ettevalmistamise algus 17. septembril 1918. a., mil algas õppetöö Tallinna Tehnikumis. Need TPI ajaloo daatumid on täielikus vastavuses rahvusvahelise ja ka NSV Liidu omaksvõetud tehnikakõrskoolide ajaloodaatumite fikseerimise praktikaga.

Tallinna tehnikakõrskooli ajaloo põhjalmed on järgmised. TPI asutati tehnikakoolina 27. jaanuaril 1880. aastal (ajaloo algus). See Tallinna Raudtee Tehnikakooli valmistati ette II järgu tehnikuid aurumasinat, masinist, teemelsei ja telegrafisti erialadel. Alates 1918. aastast Tallinna Tehnikum (kõrgem), mille alamaste valmistati ette tehnikuid ja õlemaste kõrgharidusega tehnikaspetsialiste. 1936. aastal reorganiseeriti Tallinna Tehnikainstituudiks Tartu Ülikooli tehnikateaduskonnaga ühendamise teel. Aastatel 1938–41 ja 1941–44 kandis õppeasutus Tallinna Tehnikakooli nime. 1944. ja 1945. aastal ning alates 1944. II ja 1945. aastal Tallinna Polütehnilise Instituudi nime all. Seega tuleb TPI juubeldatumite alguseks lugeda 15. (27.) jaanuari 1880.

Tallинский политехнический институт берет свое начало с 1880 г. когда было основано Редельское техническое железнодорожное училище (ТПИ основан в 1880 г. как техническое училище, которое готовило техников для железных дорог. Начиная с 1918 года Tallинский техникум, который в основном готовил инженеров и архитекторов с высшим образованием, а также техников. В 1936 году этот высший техникум был реорганизован в Tallинский технический институт, в 1938 г. в Tallинский технический университет. С 1944 года учебное заведение носит название Tallинский политехнический институт. Таким образом, началом отсчета юбилейных дат ТПИ следует считать 15 (27) января 1880 г.

Tallinn Technical University. Founded 1880 as the Technical School, attained academical status

1918, reorganized 1936, became the Technical University in 1938, present status since 1944.

5. Kaaluda 14. mail 1920 Tallinna Polütehnikumi ajaloo ja juubellaastate lugemise alguseks (kui TPI asutamist eeltehnikumina). 1920. aastal seadusandlikult asutatud Tallinna Tehnikumi Eeltehnikum moodulid 1923. a. iseseisvaks õppeasutuseks nimetusega Riigi Tehnika Chigüma-naasium jne.

6. Kaaluda 1. septembrit 1915 Tallinna Ehitus- ja Mehaanikatehnikumi ajaloo ning juubellaastate lugemise alguseks (kui TEMT-i asutamist kommertskoolina). 55-juubelkorra tähtsust avati 1915. a. varem kaarditud lüüsi keel- ja keemiatehnika Tallinna Pööglaste Kommertskoolina, millele hiljem pidi lisanduma arhitektuuri, elektrotehnika ja laevahituse osakonnad. Alates 1919. a. nimetati see õppeasutus Tallinna II Reaalkooliks, alates 1923. — Tallinna Lõuna Tehnika Chigüma-naasiumiks jne.

7. Kaaluda 1944. aastat — esimese eesti merekooli asutamise aastat — Pärnu Merekooli ajaloo alguseks ja 5. märtsi juubellaastate lugemise alguseks. Samuti kaaluda 1971. a. Tallinna Merekooli ajaloo ning juubellaastate lugemise alguseks.

8. Lugeda soovitavaks Eesti tehnilise mõtte ja tehnikahariduse ajaloo konverentside regulaarne korraldamine.

Otsused on heaks kiidetud konverentsil 31. oktoobril.

Teaduskonverentsi otsuste teksti on allkirjadega kinnitanud konverentsi organiseerijate ja Eesti NSV selle ala suuremate spetsialistide huilgast järgmised esindajad. TPI poolt rektor B. Tamm, dots. L. Oispuu, prof. V. Kulbach. ENSV TA korrespondentliige H. Laul, prof. A. Ots, parteikomitee sekretär A. Talts, teadusprorektor H. Lepikson, ENSV TA Ajaloo Instituudi direktor K. Siilivask ja Teadusloolaste Ühenduse Eesti Osakonna teadussekretär ajalookandidaat K. Martinson, ENSV TA asepresident I. Üplik, TPed'i prof. pedagoogikadoktor L. Andresen, Riikliku Meremuuseumi direktor A. Pärna, Tallinna Polütehnikumi direktor L. Tšerkassov ja TEMT-i direktor O. Kukk.

SADA AASTAT TEEDALAST HARIDUST TALLINNAS

Me ei teinud illusioone, et 100 aastat tagasi oleks võinud leida kooli, kus õpetati autoteedeasjandust, sest automobiil oli siis ju veel leiutamata.

Saime oma uudishimu suunata selle 100 aastat tagasi loodud kooli tegevusele, kust võis välja kasvada autoteedeasjanduse õpetamine ja õppimine Eestis. Selleks baasiks võis olla Tallinna Raudtee Tehnikakool (TRTK).

Arhiivitoimikuist püüdsime leida dokumente, kus oleks kas või kord esinenud sõnad «технические допри», ja siis kirjutada sellest koolist kui kohast, kust sai alguse teedealane haridus Tallinnas. Nende dokumentide leidmine õnnestus isegi ootamatult ulatuses, järelikult on alust väita, et TRTK loomine 100 aastat tagasi pani aluse ka teedealasele haridusele.

TRTK õppeprogrammid ja plaanides esines õppeainena raudteeasjandus ja ehituskunst ning selle programmi esimeses osas oli tekst: «Maanteed ja raudteed. Pikiprofiili ja plaani iseloom. Tee sirged ja kõverad osad...» Programmi järgnevate osade refereerimisel selguks, et meie praegused programmid on kohati üllatavalt sarnase tekstiga.

Autoteedeasjandus on raudteedelt üle võtnud teatava osa teoreetilise pagasist. Klotoidne trass võeti tarvitusele esmalt raud- ja alles siis autoteedel, mulde projekteerimise ja ehitamise normid on praegugi raudteedel ja autoteedel ühised.

Tõmmates veel paralleelse TRTK ja tänapäeva vahel võiks märkida, et tolleaegne geodeesia praktika oli üles ehitatud samadel meetoodilistel alustel nagu praegugi, sisaldas maa-ala mõõdistamist, horosontaalidega plaani joonestamist, nivelleerimiskäiku ning tervet rida eriuülesandeid, instrumentaarium vaid oli ajastule vastav. Puudus teodoliit, mida asendas astrolaab.

TRTK-s arutati õppetöö tulemusi iga veerandi järel õppenõukogu koosolekutel. Toodi välja keskmine hinne ja puuduliketa edasijõudnute protsent kursuste kaupa. Kuid ühestki paberist ei selgunud, et oleks pahaks pandud arve 3,61 ja 76% (I kursus, sajandivahetuse II õppeveerand). Küll aga võis mitmesugustes dokumentides ja tsirkulaarides järeldada suurt nõudlikkust teadmiste taseme suhtes.

Sisseastujate konkurs oli kõrge. Näiteks 1907/08. õ.-a. võeti I klassi 32 õpilast, ukses taha jäi 62: eksamil läbikukkunud 38, arstlik komisjon praakis välja 4, vabade kohtade puudumise tõttu ei võetud vastu seega 20.

Erialadünastiade tekkimist peeti silmas juba tolleaegses raudteesüsteemis. Raudtee tehnikakoolides loodi soodustatud õpitingimused raudteelaste lastele, kes võisid taotleda õppemaksust vabastamist. Imperaator Aleksander III nimelist stipendiumi võisid saada ainult raudteelaste lapsed.

Pärast teoreetilist kursust järgnes 2-aastane praktika, mille kestel spetsialiseeruti auruveeduri masinisti abiks, telegrafistiks või teemeistriks. Praktikaaruanneid kaitsiti tehnikakooli komisjoni ees, kuhu kuulus ka praktikamajandi esindaja. Eduka kaitsmise korral loeti kool lõpetatuks ning omistati kvalifikatsioon.

Arhiivis on säilinud TRTK

1917. aastal lõpetanud Richard Ambrose praktika aruanne. See on kirjutatud vormikohasesse žurnali, mille esimene lehekülg sisaldas trükitud meetoodilisi juhendeid aruande koostamiseks. TRTK lõpetas tegevuse 1918. Richard Ambros polnud ainuke selle lõpetaja, kes hiljem töötas maanteed alal.

Järgmiseks tehnilist kaadrit ettevalmistavaks keoliks oli Tallinna Tehnikum (1918–1936), nime poolest keskerõppeasutus, sisuliselt kõrgkool. Seal oli ehitus juba mehaanikast lahutatud, laia profiiliga ehitusinseneri valmistati ette ehitusosakonnas. Eriala profileerivateks õppeaineteks olid tööstus- ja tsiviilhoonete konstruktsioonid, raudteed, maanteed, sillad, vesiehitised, linnade ja asulate veevarustus ja kanalisatsioon.

Teaduse ja tehnika progress ei jättnud puudutamata ka Eestit. Intensivistunud majandustegevus nõudis enam kõrgharidust. Jätki selgusele, et senine tehnilise hariduse süsteem on vaja reorganiseerida. See toimuski 15. septembril 1936, mil Tartu Ülikooli tehnikateaduskonna ja Tallinna Tehnikumi baasil moodustati Tallinna Tehnikainstituut. TPI jõudis oma arengu järgmise etappi. Mõõdukas ehitusinseneri ettevalmistamine alates praeguse TPI koosseisu kuulumisest ehitusteaduskond (algaastail osakond) ning teede ja geodeesia laborid, autoteede kateedri põhialus.

Ehitusteaduskond koolitas laia profiiliga ehitusinseneri, kelle õppeplaanis oli kohustuslik raud- ja maanteed kursused 4 tundi (sealhulgas laborid) kätel semestril. Õppetööks oli loodud teede ehituse professuur koos ülalnimetatud teedelaboriga. Professori kohusetäitjaks määrati Oskar Martin. Assistentidena töötasid E. Kikerpill ja L. Poverus. Prof. O. Martin oli bituumentide ja asfaltbetoonide spetsialist. Vastav suund domi-

neeris ka teedelaboris. Õppetöö kasutati loengute illustreerimiseks diapositiive, millest suur hulk on säilinud tänapäevani.

E. Kikerpill oli lõpetanud Moskva Teede ehituse Instituudi. Seega olid teedelabori tegevuses omapäraselt ühendatud erinevad koolkonnad.

Hinnates labori tegevust kuni 1944. aastani tuleb märkida, et ehitusinseneridele anti küllaltki hea teedealane ettevalmistus. Ehitusteaduskonna profiili ja õppejõudude kvalifikatsiooni tõttu said insenerid hea konstruktiivse ettevalmistuse ka sildade alal. Teedelaborist said tulevased ehitusinsenerid ilmselt kõige rohkem teadmisi bituumentide ja asfaltbetoonide alal.

Nõukogude Liidus eraldati 1930. aastal teede ja autoerialad üldistest teedest (raudteedest) erialadest autode ja teede instituutide loomisega Moskvast, Leningradist, Harkovist, Saraatovist ja Omskist. Seal jõuti märksa varem ehituserialade klassifikatsiooni, mis praegu on üldtunnustatud kõigil mujalgi. Tänavu pühitseb NSV Liidu teedealase kõrghariduse 50. juubelit.

Pärast Suurt Isamaasõda muudeti ehituserialade nomenklatuuri ka TPI-s. Teiste vennasvabariikide eeskujul alustati autoteede inseneride koolitamist. 1944. aastal loodi ehitiste kateeder eesotsas praeguse akadeemiku L. Jürgensoniga. Kateedri koosseisu läks ka teedelabor, minnes mõne aja pärast üle hüdrotehnika ja geodeesia kateedri juurde. Teedeala assistentideks olid E. Kikerpill ja TPI ehitusmehaanika kateedri praegune dotsent L. Poverus. Vastuvõtt teedealale toimus kuni 1948. aastani. Selle ala inseneride ettevalmistamise ajutine katkestamine oli suur viga, mis maksis vahusalt kätte vabariigi teedemajandusele. Vastuvõtt taastati 1954. aastal.

Suure Isamaasõja lõppedes oli vabariigi teedemajandus praktiliselt ilma juhtiva kaadrita. TPI hakkas korraldama 3-kuulisi teemeistrite kursusi. Kuni 1948. aastani lõpetas need ligi 100 teemeistrit. TPI andis olulise panuse vabariigi teedemajanduse normaliseerumisse. Seoses kursustega täienes teedeala õppejõudude pere R. Ambrosega. 1954. aastast kuni 1958. aastani kuulusid autoteede ja geodeesia laborid hüdrotehnika ja geodeesia kateedri koosseisu. Selle kateedri praegused õppejõud dots. H. Tibar, prof. H. Velner, prof. A. Aitsam jt. andsid ka oma panuse teedeinseneride ettevalmistamisse, juhendades praktikaid ja kursuseprojekte, pidades loenguid.

1958. a. jõuti iseseisva autoteede kateedri loomiseni. Kateedri koosseisu tulid teede ja geodeesia õppelaborid. Kateedri täienes dots. H. Mägiga. Kateedrit juhutas aastail 1958–1972 dots. R. Ambros. 1961. a. avati TPI-s autoteede erialal aspirantuur.

Kateedril on oma koht vabariigi teedemajanduses. Ilma meie õppejõudude osavõtuta ei toimu ühtegi tähtsat teedealast teaduslik-tehnilist üritust. Lisaks head sidemed Moskva ja Kiievi autode ja teede instituutidega, instituutidega SOJUZDORNII, üleliidulise liiklusohutuse instituutidega ja paljude teiste kõrgkoolidega. Välismaistest teaduslik-tehnilistest sidemetest tuleb märkida publikatsioonide vahetust ning külastäike Dresdeni ja Helsingi tehnikaukkoolidesse, Soome liikluse ja teede laboratooriumi.

Autoteede kateedri probleemide lahendamisel loodame ka oma endiste õpilaste, tänaste teedeinseneride abi ja mõistvat suhtumist.

Autoteede kateedri dotsendid
ANTS VAIMEL
VLADIMIR SEGERKRANTZ

27. NOVEMBRIL OLI SPORDIKLUBI XX KONVERENTS

SPORDIKLUBI 1978–1980

SPORDIKLUBI TEENETEMÄRGI OMANIKUKS

Juba eelmisel aastal võisime öelda, et X viisaastaku plaan oli meil kas täidetud või üsna lähedal sellele. TPI Spordiklubi on korraldanud 1813 kehakultuuriühendust ja spordivõistlust kokku 113 288 osavõtjaga. Iga aastaga tõuseb ürituste ja nendest osavõtjate arv. Spordiklubi liikmeskond on jõudnud 5700-ni. Selles olme Eesti kõrgkoolide seas parimad.

Õppeaasta jooksul viiakse teaduskondades läbi spartakiaadide raames 60–70 üritust, milles osaleb 10–15 tuhat üliõpilast. Siin on olnud palju teaduskonna k/k nõukogust, veel rohkem aga õpperühmade spordijuhtide suhtumisest oma ülesannetesse.

Teaduskondade kehakultuurikollektiivide nõukogud töötasid kõik enam-vähem rahuldavalt. Peamiste ülesannetega — võistluste läbiviimine, esinemine TPI spartakiaadil, propagandatöö, liikmemaksude korjamine, laagrite ja spordiõhtute organisatsioon — tulid nõukogud edukalt toime.

Ülevaatuse tulemuste põhjal tuleb aruandeperioodil parimaks tunnustada keemiateaduskond, ülevaatusel II ja I koht (nõukogu esimees R. Gornischeff, spordikuraatorid M. Pajumägi ja A. Rõbakov) ja automaatikateaduskond — I ja III koht (nõukogu esimees R. Tiisvelt, kuraatorid H. Kaselaan, A. Mõttus ja A. Nurme).

Teaduskondade spartakiaadidel on kõige populaarsemad pallimängude turniirid. Igal aastal võtab turniiridest osa umbes 450 võistkonda ja 3500 võistlejat. Kõik teaduskonnad korraldavad korvpalliturniire, kõige massilisemad on need mehaanikateaduskonnas, kus kahel viimasel aastal on osalenud 35–37 võistkonda.

Täiend kohal on võrkpall, kuid huvi selle vastu on viimasel aastal kahjuks veidi vähenenud.

1977/78. õ.-a. võttis teaduskondade võrkpalliturniirist osa 151 võistkonda, järgmisel õppeaastal 132, mullu ainult 105. K-teaduskond ei jõudnud võrkpalliturniiri üldse läbi viia. Väravpall on spartakiaaditurniirides sees neljal teaduskonnal.

Jalgpall ei nõua saaliaga, mille jaoks on raskusi, ja mängida saab tervelt õppeaasta jooksul väikeste vahetustega. Energeetiline tahaväki viia läbi oma teaduskonna meistrivõistluste jalgpallis talvel. Isegi siis, kui mängida jalgpalli ainult septembris-oktoobris ja aprillis-mais, võib arvata, et kõik teaduskonnad jõuaksid oma turniirid sel ajal korraldada.

SK juhatus arvab, et peaks saama reegliskõikides teaduskondades õppeaasta jooksul läbi viia vähemalt pallimängude turniirid.

Teaduskondade sisevõistlused hakkavad meil peale oktoobri keskel, kui kõik üliõpilased jõuavad tagasi praktikakaitse ja kolhoosidest. Umbes poolteist kuud massispori aega läheb kaotsi. Võib-olla saaks midagi välja mõelda, et seda ei juhtuks: organiseerida sportmängude turniirid kursuste kaupa esialgu nendega, kes on kohal, ja alustada juba septembri keskel.

Agit-propagandatöös on tähtis võistluste eelinformatsioon ja võistluste tagajärgede operatiivne väljapanek stendidel, sissepartakiaadi tabelite regulaarne täitmine, fotostendid. Materiaalsed võimalused on olemas, puudub jääb ettevõtlikkusest.

Seitsmest kehakultuurikollektiivist suurim on õppejõudude-teenistujate organisatsioon, kus spordiklubi liikmete arv on kasvanud 1209-ni. 1979. aastal viidi läbi 128 kehakultuuriühendust 4242 osavõtjaga. Edukalt tegutsesid sulgpalli-, male-, orienteerumise-, matka-, suusatamise ja võrkpallisektsioonid ja eriti korvpallimeeskond «Kapax». Aktiivsed rahvaspordiorganisato-

rid on E. Tiigimägi, H. Koppel, R. Matsoo, H. Tamveeluis, J. Tanner jt.

Õppeaasta tähtsaim spordiühendus on teaduskondadevaheline spartakiaad, praegu arvult XXII. Kavas on 15 ala, võistluste läbiviimise ajad ja juhendid enam-vähem traditsiooniliselt, pearahk spordimeisterlikkusele. Aruandeaastatel on siin edukamalt esinenud majandusteaduskond, kelle käes ongi praegu spartakiaadi peaaühind Kalevipoeg. Kokkuvõttes spartakiaadist ja massilise töö ülevaatuses teeb Spordiklubi spordiõhtul Glehni lossis kevaditi, siis autasustatakse ka parimaid.

Aruandeperioodil on Spordiklubi tegutsenud 25 erialasektsioonil. Võistkondlikult häid näitajaid on vabamaadlejal, orienteerujatel, meestest korv- ja võrkpallureil ning jalgpallureil. Vabariigi meistrivõistlustel on medaleid toonud kõrgejõustiklased Sergei Tšepurko, Tarmo Valgepea, Olavi Maltus, Ujuja Heiki Lomp, orienteeruja Maldon Ots ja paljud teised. Suure töö on ära teinud sektsioonide vastutava õppejõud Arvo Mõttus (vabamaadlus), Harri Erm (sulgpall), Joann Lõssov (korvpall), Vladimir Kolbasenko (jalgpall), Voldemar Keerov (orienteerumine) ja mitmed teised.

NSV Liidu VII rahvaste spartakiaadil olime esindatud 13 sportlasega, kes saavutasid 45,29 punkti. Kõrgkoolide vabariiklikul spartakiaadil olime nii 1978. kui 1979. a. kolmandad. Need tulemused on tagasihoidlikud. Oma süra on kaotanud väravpall ja naiste võrkpall. Rahul ei saa olla poksi- ja tõste-sektsioonidega. VTK mitmevõistluse sektsioonil puudub massiline tagapõhi. Kesk- ja pikamaajooksjate treeninguks on meil head tingimused, kuid jooksjate read kasvavad välsalt. Aastast aastasse väheneb sisseastujate hulgas olümpiaalade esinudate arv, kes omavad kõrgemat spordijärku, eriti kurb on pill raskejõustikus. Paljud kõrgema spordijärguga noored ei taha spordiga edasi tulla, pühendudes täielikult ja ainult õppimisele.

Spordiklubi on sõprusliidmed Moskva Bauman nimelise Kõrgema

Tehnikakooliga, Lvovi Meditsiini-instituudiga, Tbilisi Politehnilise Instituudiga, Balti Ilduvabariikide kõrgkoolidega, Leningradi instituutidega jt. Sel kevadel käisid meil külas Budapesti Tehnikaukkooli sportlased. Sõpruskohtumised on meie sportlastele stimuleerivad, eriti neile, kes ei kuulu «Kalevi» ja vabariigi koondistesse.

Ei saa aga lugeda õlgeks, kui sektsioon ei pea lugu Tallinna ning VSU «Kalevi» Tallinna linnaõukogu ning «Kalevi» kesknõukogu üritustest, samal ajal aga taotleb mitut sõprusvõistlust väliskoolidega (näiteks poksi-sektsioon).

Kahjuks esineb veel ka seda, et sportlased, kes peavad kaitsma instituuti au, ei ilmu võistlustele (klassikaline maadlus, poksi väravpall). Selliste sportlastega peame olema väga ranged, kui vaja, karistama.

Lõppemas on X viisaastak. Täna on õige aeg vaagida, kuidas oleme täitnud 1976. aastal vastuvõetud kohustusi. Madalamate spordijärgude, ühiskondlike instruktorite ja spordikohunikute plaaninõuajad on täidetud. Aasta lõpuks täidame ka VTK märklaste plaani (seni 96,1%), I järgu (seni 98,3%). Suurteks võlglasteks (seni täidetud 55%) jääme meistersportlaste osas. See toonitab veel kord meie spordiklubi madalat taset spordimeisterlikkuses. Peame tõsiselt arutama plaaninõuajate täitmise plüsse ja miinuseid. See loob eeldused kõrgemate ülesannete seadmisel järgmiseks viisaastakuks.

Aastate jooksul on rajatud organisatsiooniline ja materiaalne alus Spordiklubi edukaks tööks, tunneme instituudi ühiskondlike organisatsioonide ja rektoraadi tugevat toetust. Kõik see eeldab, et Spordiklubi suudab oma ülesannetega ka tulevikus toime tulla.

Spordiklubi juhatuses esimees
VLADIMIR STEPANISIN

EELI TIIGIMÄGI, elektrisüsteemide kateedri dotsent, oli juba nooruses aktiivselt tegelenud mitme spordialaga. Keskkooli päevil tuli ta ENSV koolinoorte meistris laskmises, vabemas eas (1976. ja 1979. a.) kahekordseks ENSV meistris matkamises. Praegu meistriskandidaat orienteerumises ja matkasporis. Palju aastaid edukalt kaitsnud TPI spordiaud Tallinn—Keila suusamaratonil, parim koht 2. 1980. a.

Tema eestvedamisel on elektrisüsteemide kateeder olnud paljude aastate jooksul TPI õppejõudude ja teenistujate spartakiaadi parimad, tulles kolmel korral ka võitjaks.

Eeli Tiigimägi on ENSV Matka-föderatsiooni presiidiumi liige ja kaadrikomisjoni esimees, TPI õppejõudude ja teenistujate kehakultuurikollektiivi nõukogu liige. Tunneme teda teravisespori organisatorina, propageerijana ja selles kaasalõojana.

SPORDIKLUBI

Õnitleme

TP esimese tuhande numbriga meie inseneride mitme põlvkonna kasvatamisel on olnud igati tõhus ja väärikas.

Soovin TP-le ka edaspidi olla sündmuste keskpunktis, objektiivselt, operatiivset ja huvitavaalt valgustada üliõpilastele tähtsaid probleeme, olla meie noore põlvkonna marksistliku maailmvaate kujundajaks.

Soovin TP toimetusele uusi edukaid otsinguid selles suunas, et muuta meie ajaleht veel tõhusamaks õppetöö probleemide, eetilise-moraalsete küsimuste, teaduslik-organisatsiooniliste murede ja mitmete muude TPI-le alati aktuaalsete ülesannete lahendamisel!

Rektor
BORIS TAMM

Soovin «Tallinna Polütehnikule» 1000-nda numbril ilmumise puhul jätkevat energiat kollektiivi kommunistlikul kasvatamisel. Toimetuse on ära teinud suure töö ajalehe võitlusvõime tõstmisel, üliõpilaste ideelis-politilisel harimisel, õppe-kasvatuse ja olme-probleemide lahendamisel ning neist lähtuvate kriitiliste artiklite avaldamisel. Aitäh!

Parteisekretär
AADU TALTS

Asjalikku toimetamist ja nõbedat sulge!

Komsomolikomitee
asesekretär
SILVA PORKON

Ametiühingukomitee soovib TP-le kannatlikku meelt ametiühinguprobleemide kajastamisel ning lugejatele edaspidi põhjalikumalt tutvumist meie teadetega.

Ametiühingukomitee
esimees
MITU ALLIK

Soovin ikka endist energiat ja siseolemist, aga ka tihedamat koostööd kunstitudengiga tehnokraatliku mõttekäigu meelilendavaks segamiseks ning mõtteerksuse alalhoidmiseks!

Kunstiinstituudi dotsent,
TP staažikaim vastutav toimetaja
OLGA PÖDER

Väljendan siirast rahulolu, et üliõpilasklubi tegevust valgustavad artiklid on leidnud tee meie lehe veergudele (vastavalt muidugi nende laekumisele).

Omalt poolt sooviksin lugeda rohkem teiste kõrgkoolide tudengite elust nii meil kui mujal.

Erisoov: kaasaegse rock-muusika kommentaar võiks olla naelaks, mis toob tehnokraatlikesse teemadesse vaheldust!

Üliõpilasklubi direktor
OLAVI PIHLAMÄGI

Tehnilist haridust jagatud sajand
kui TP tuhandes tehti.

Tõusupiraalile infosel ajal veel palju sisukaid lehti!

Ehitusmehaanika kateedri
dotsent, TP staažikam
kaasautor
OTTO ROOTS

TALLINNA POLÜTEHNİK

1000

Vaatamata juubilaril kõrgele eale soovime, et ta ka edaspidi oleks sama aktiivne kehakultuuri- ja spordielu valgustamisel. Spordiga tegeldes jääb juubilar alati nooreks ja selline peab ju noorte ajaleht olema.

SPORDIKLUBI

Edaspidi loodame TP-st leida rohkem üliõpilase elusse tungimist. Parandpool ei peaks domineerima asjaliku mõttevahetuse üle. Ka TP-sse kulksid ära pikemad probleemartiklid, et lehest ei leitaks ainult kroonikat, hammasrattaid ja naljanatukesi. Mõlevaid autoreid peaks TPI-s ikka olema. Ja valusaid probleemegi meil ju jätkub.

Jätkugu paberit! ja trüki-värvi! järgneva tuhandeks!

Ja lõpuks: olgu mõte maias ja käsi kärmas ning tantsupoos igas sulehoos!

«KULJUS»

1000. number. Mõelda vaid. Unelmsel viisil sõita Hawai saartele ning lugeda seal nad veel kord kõik põhjalikult läbi. Probleemid olid, on ja jäävad leheveergudele. Mida vähem neid kajastatakse, seda julgemalt võin väita, et ilmub ka TP nr. 2000.

Teie usin lugeja,
pressiklubi liimane
ekspresident
TARMO VEER

Õnitleme

Keelsete numbrite toimetaja paremaks! Pressiklubi tudengid Kaidu Jalakas, Anneli Kuus, Toomas Rihvk, Urmas Sannik, Endel Sarapu, Agu Savila, Juhana Teder ja Erki Urva on kirjutanud lühimotot ja pikemaid kirjutisi üliõpilastele teemadel — kes muu seda peakski tegema, kui mitte üliõpilane ise?

Piltidega on lehte varustanud TÕT-i kohusetundlikud fotograafid Meida Jalast ja Sven Arbet, karikatuuride eest on hoolitsenud tudengid Harvi Varkki ja Leo Dolenko.

Kord kuus ilmuvad venekeelseid numbreid toimetaja Nadežda Majevskaja juhtimisel on kokku pannud Aleksi Toom, Tatjana Subina, Sergei Preis, Tamara Matselapa ja Sergel Drozdov ning teised.

Tehnokraatliku (mida meile on ette heidetud) külje domineerimise vastu on aidanud võidelda kirjandusliku loomingu meid majast Juhana Habicht ja välismais «Õhtulehe» ajakirjanik Peeter Novod.

Omaalgatusliku järjepidevusega paneb toimetuse postkasti mitne laadset päevakohast luterlaidu Otto Rootsi, hea koostöö on teadusliku raamatukoguga. Tänu oleme võlgu TPI 100-aastase ajaloo entusiastidele Leo Oispuule ja Nikolai Rozanovile. Kõik 1000 numbrit on trükitud Tallinna vanim trükikoda «Õhisel».

Ka parima kahtmise juures ei suudaks loetleda kõiki neid rohkem kui sadat nime, kes õppeaasta jooksul TP-s kirjutanud. Aitäh kõigile.

Ja aitäh neilegi, kes sisse astudes või vastu tulles lihtsalt päridavad — kuidas läheb?

TÄNAME, HÄSTI — ikka autorite abiga. TP

„EVA“ TAAS AVATUD

Möödunud üliõpilaspäev re-guleeris nii mõnegi ürituse stardipauku. Näiteks läks sellel päeval käiku ka kohvik-klubi «Eva» III ühiselamus.

Üliõpilasklubi direktor Olavi Pihlamägi rääkis «Eva» minevikust, olevikust ja tulevikust. Minevik oli juba küllalt hea, tulevik lubati kindlalt heigem. Oma nime sai «Eva» konkur-silt aastal 1973 ja nimi sümboliseerib III ühe kui valdavas osas daamide residentsi.

Kui sõnasoovijad ja võtjad lõpuks väsisid, lubati esinema «Kupell», kes on paljudel meele varasematest esinemistest (16. novembri üliõpilaspäeval, võiduurberid toodi ka EOM-i 1979. aasta lauluvõistlusele).

Kontserdilise õhtujuhi lõppedes raputasid klubi ruume erk-sed diskorütmid ja kaasalajate trampiv-tatsuvad jalad. Õhtu juhi kohal seisis diskorütmil-dis Jaak Ungerson, kes oli igati ta-semel ja pälvil positiivse sõna

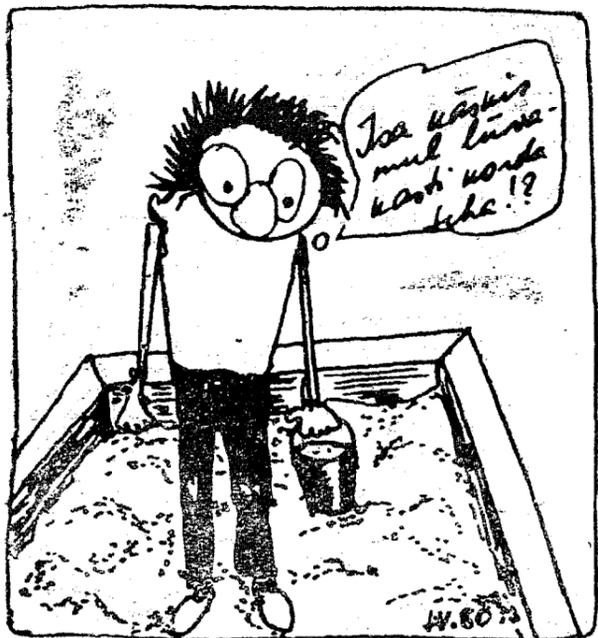
isegi nii karmilt kriitikut nagu üliõpilasklubi huvialaklubide sektori juhataja Tiia Sepp, mul-lu TPEdI kultuurharidustöö eri-ala lõpetanu.

«Eva» avaõhtu tuleb kindlas-ti kordalainuks arvata, ühes veidi närvilise liigutusega «Eva» uus president Anne Kreutz-wald, TI-51.

Lõpetuseks võib öelda, et rah-vas viibis meeldivas ekstaasiseisundis ning õhtu oli tore ja hoogne, eriti lõpuosa (algul ei saa vedama, pärast...).

NB! «Eva» õhtutele, mis toi-muvad igal esmaspäeval ja kol-mapäeval algusega kell 20.00, saab pileteid AINULT EEL-MÜÜGI ruumis 4-105 või III ühe toas 238. Isikud, kes hi-linevad üritusele üle veerand tunni, jäävad suletud ukse taha. Näidab on üks üritus plaani-tud puhke-, teine diskoõhtuna.

ANNELI KUUS
KM-31.

▲ Joonistanud HARVI VARKKI.

GIID — KES TA ON?

Ammustest aegadest on inimestel olnud soov rännata. Seda tõendab ka Dali sõnaraamat, kust loeme, et aastast 1873 on kasutusel terminid turism ja turist. Sõna «teejuht» (giid) taga seisab aastaarv 1859. Edasi on kirjas, et aastast 1880 hakati paljudes maades korraldama linnaekskursioone. Turismi populaarsus on sealtpeale kiiresti kasvanud. Suurt tunnustust on võitnud reisimine rahvusvahelise noorsooturismi büroo «Sputnik» kaudu, kus giidideks on sageli ka tudengid, kes põhiliselt teenivad erinevate kõrgkoolide noorsoo- ja üliõpilasgrupe.

Koostöös UAS «Inturisti» Tallinna Osakonnaga ja TPI tootmispraktika osakonnaga korraldatakse meie instituudis alates 1977. aastast giidide kursusi.

Kes me, need giidid, siis oleme?

Põhiliselt tudengid, kel hea vene keele või mõne võõrkeele oskus. Kokku 68 tegevliiget, kellest 14 osaleb kursustes juba mitmendat korda. Vahva ja omanäoline kollektiiv, kelle kõige töörohkeamad päevad on suvel, kui «Sputniku» kaudu saab palju gruppe kaugetest maadest. Et «Sputnik» on tihedas koostöös teiste sotsialistlike riikide edumeelsete noorsooturismi organisatsioonidega, siis iseloomustab välisvõtetust alati ürituste rõhkus. Toimuvad noorte kohtumised, vestlused ja ekskursioonid. Siit ka meie peamine rõõm — ekskursioonide, kohtumiste organiseerimine ja läbiviimine, teadmiste jagamine meie kodumaa ajaloost ja tänapäevast, lisaks eriti ka tudengite elust. Sotsialismi saavutuste ja nõukoguliku elulaadi vastu tuntakse suurt huvi.

On heameel nentida, et oleme oma ülesannetega hästi toime tulnud. Oleme sisustanud reisi-aega läbimõeldult, et külalised saaksid võimalikult palju näha oma silmadega, ise kogeda. Ka siis, kui turismigrupi viibimise

aeg meie vabariigis on olnud lühike, on lahkunud alati heade muljetega.

Nii meie kui külalised oleme igast kohtumisest rikkamaks saanud. Tihti tekivad uued kirjasõbrad ja sageli tunnend end üksikuna, kui Tallinnast lahku-vald rongile huvastijätuks viit-pad.

Meie giidide organisatsiooni hingeks on tootmispraktika osakonna juhataja Asko Toomsoo, kes meid oskuslikult juhendab.

Kõik pole ühtviisi andekad ega giidiks sündinud, kuid kogemusest tulevad talvel õppetundidest ja näidisekursioonidest osa võttes. Palju oleneb andekusest ja töökusest. Ühed tunnevad kõike kogu oma olemusega, teistel nõuab giidiks saamine treenimist ja kogemusi. Iga algus paistab raske, kuid on vaja optimismi ja julgust. Ideaalne giid peaks olema olemoodi kunstnik, kes teeb am-mused ajad, kogu võõra maa mõistetavaks ja kingib tüki selle maa inimeste rõõmudest.

Vahva, kui mõni noor keele-õskaja tudeng tuleb ja paneb meie juures nime kirja, välja-õppetundidest hoolikalt osa võ-tab ning kevadel giidieksamid teeb.

Meil on ka oma «rekordiraamat», kust võib lugeda, et 1977. aastal olid meid 13, 1978. aastal juba 44. Mullu olime kõik kokku 446-l korral giidideks. Oppe-ekskursioonid Tallinnas, Tartus ja Pärnus, iga suve lõpul pari-maale preemiareis, mis vahel ulatub Taškenti, Samarkandi, Taga-Kaukaasiasse.

TRAUGOTT LÄANMÄE
LR-91

NB!

Ühiskondlike erialade teadus-kond, ELKNU TPI Komitee, UAS «Inturisti» ja tootmispraktika osakond korraldavad giidide kursuse üliõpilastele ja teenistujatele (villes lend). Soovitame osaleda II, III ja IV kursuse üliõpilastel. Info ja registreerimine kuni 1. detsembrini IV-101 tootmispraktika osakonna juhataja Asko Toomsoo juures.

«LASKE SISSE KADRISANDID, KADRI KUUNED KÕULMETAVAD...»

24. novembril kella kaheksa ja üheksa vahel võis Nõmmel näha kahtlasi olevusi, kes koeri õrritades vapralt majast majja sammusid ja sees tugevat järmi tegid. Jah, tõepoolest, need olid kadrid. Kes hoolikamalt oleks vaadanud, oleks võib-olla ära tundnud TPI interklubilased.

Juba vana kombe kohaselt on kadrid toonud karja-, elektri-, abielu- ja muud õnne, kuid mõnes peres tundub seda õnne ja raha liiga palju olevat (Aate ja Hämariku nurgal piüiti kadri-sid ukse vahelt ulatunud rubla-ga ära osta). Üldiselt kurdetak-se süiski kadri-de defitsiidi üle ja vähesed olemasolevad näisid rõõmustavat paljusid.

Paistab, et kasvatustöö Nõm-me koerte hulgas lonkab, kadri-de küsimus oli enamasti val-gustamata. Järgmisel aastal leo-dame kohata kõrgemat haridus-taset neljajalgsete hulgas.

Kõige toredamaks publikuks olid lapsed. Kui tõsiselt särasi-mi nad vaatasid-kuulastid! Juba laste rõõmu pärast tasus kadri-õhtu ära. Ja kui pärast istuti veel kohvi ja võileibade juures, ei kahelnud ükski interklubi kadri, et õhtu oli korda läinud.

IK KADRID

KUI ÜLIÕPILANE LÕPETAB KÕRGKOOI

(Algus 2. lk.)

organisatsioonide poolt, määratakse nende töökoht hokkuleppe alusel abikaasad õppima suunanud ettevõtte ja organisatsioonide vahel, lahkavamuste korral aga noorte spetsialistide jaotamise komisjoni või ENSV Kõrg- ja Keskerihari-duse Ministeeriumi poolt, lähtudes noorte spetsialistide kõige ostarbe-kamast ärakasutamiseest.

Suunamiskomisjoni otsusega mit-tenõustumisel esitatakse vastav motiveeritud avaldus komisjonile, kes lahendab selle lõplikult. Noore spetsialisti mittenõustumine komis-joni otsusega ei vabasta teda hõha-lefilmumiseist töökohta, kuhu ta suu-nati.

Oigusteaduse kandidaat
POIGO NUUMA